

У будь-якій економічній системі ринкового типу саме місцевий економічний розвиток становить фундамент, на якому формуються первинні ресурсні та фінансові потоки, закладаються основи регіонального поділу праці та виробничої кооперації, утворюються стабільні зв'язки та взаємозалежності різноманітних видів відтворювальних циклів та соціально-економічних процесів. Саме місцевий економічний розвиток відтворює зв'язки, на основі яких формуються внутрішні регіональні та національний ринки, зміцнюється єдність національної економіки. Комплексна модернізація національного господарства України потребує творчого осмислення місця й ролі місцевого економічного розвитку, визначення важелів впливу економічного зростання на місцевому рівні на регіональні та загальнонаціональні відтворювальні процеси, виявлення їх значення для вдосконалення та впровадження державної регіональної соціально-економічної політики.

Економічне зростання на місцевому рівні є найбільш складним об'єктом державної регіональної політики, що потребує врахування особливостей галузевої та територіальної структури місцевого господарства, визначення специфіки місцевих умов нагромадження капіталу, особливостей функціонування місцевого ринку праці, зайнятості та кадрового забезпечення. Постійної уваги потребують місцева специфіка цінкових та кон'юнктурних коливань, дослідження особливостей розвитку конкурентного середовища, інвестиційних та інноваційних процесів, специфіки формування регіональних, міжрегіональних, зовнішньоекономічних зв'язків. Притаманні регіональним ринкам розбіжності місцевого економічного розвитку (у т. ч. поділ території країни на регіони-лідери, відсталі (депресивні), периферійні території) можуть бути нівельовані шляхом формування стабільних соціально-економічних зв'язків, що виникають на підґрунті регіонального та міжрегіонального поділу праці, узгодження багатоієрархічних економічних інтересів окремих територіальних громад (місто, село, селище), узгодження інтересів регіону та країни в цілому. В основі узгодження інтересів – стимулювання економічного зростання на місцевому рівні, зростання добробуту людини незалежно від місця її проживання.

Ринок пропонує дієві механізми стимулювання економічного зростання на місцевому рівні, у тому числі: державно-приватне партнерство та кооперація, формування кластерних об'єднань; механізми стимулювання підприємництва, малого та середнього бізнесу. Економічне зростання на місцях потребує розвинутого інституційно-правового середовища, впровадження ефективних фінансових та інвестиційних важелів

стимулювання економічної активності, їх системної підтримки на рівні місцевого самоврядування, узгодження діяльності всіх гілок публічної влади.

В умовах зростання ризиків нової «хвилі» світової фінансово-економічної кризи особливої актуальності для України набуває усвідомлення вагомості ролі міжрегіонального та міжмуніципального співробітництва, розширення сфери дії внутрішніх виробничих та коопераційних зв'язків між регіонами – основи формування місткого цілісного внутрішнього ринку. Внутрішнє облаштування країни, у т. ч. ефективна робота промислових, агропромислових підприємств та фінансових установ, розбудова та модернізація дорожньо-транспортної інфраструктури, розвиток будівництва, модернізація об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери, інтенсифікація роботи підприємств сфери послуг – формують «точки зростання» та «ареали розвитку», що створюють нові робочі місця, залучають місцеві ресурси та потенціал місцевої економіки до економічного зростання на регіональному рівні. Конкурентні виклики ХХІ ст. ставлять перед Україною стратегічне завдання – забезпечити економічне зростання на місцевому, регіональному рівні на засадах сталого розвитку, визначати майбутнє місцевого економічного розвитку на основі публічності, відкритого діалогу «територіальна громада – бізнес – влада», що об'єднає народ, сформує в Україні громадянське суспільство (*Стимулювання економічного зростання на місцевому рівні / С. О. Біла, О. В. Шевченко, М. О. Кушнір [та ін.]. – К. : НІСД, 2013. – С. 3).*